

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 9. Utraque Benedicti XIV. Constitutio Constantiæ & Spiræ promulgata,
atque ab Episcopo explanata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](#)

„corpus divinitus institutum, hosti huic Sæc. XVIII.
„spiritus infensissimo blandiebantur. A. C. 1741.
„Statim siquidem comperissent. quid in
„propositis quæstionibus constituendum
„esset; nec tibi molestiam exhibuissent,
„nec Nobis, quos gravissimæ undique
„circumstant curæ, non parum tempo-
„ris occupassent: quod tamen pro fin-
„gulari nostro in vestram gentem studio,
„atque amorem, libenter impendimus
„ad rectum vobis iter monstrandum, in
„postremum simul præcaventes, quo-
„modo in hujusmodi quæstionibus fir-
„mare gressus vestros in promptu sit.

§. IX.

*Utraque Pontificis Constitutio Con-
stantiae & Spiræ promulgata, at-
que declarata.*

Quamprimum utraque hæc prior Be-
nedicti Papæ Constitutio Spiram
& Constantiam pervenerat, confessim
Dominus Hugo Comes de Schönborn
Cardinalis & Spirensis ac Constantien-
sis Episcopus die vigesima Decembbris
omnibus suæ curæ commissis exactam
Pontificii decreti observantiam præce-
pit, ejusque tenorem exposuit, edita
hanc in rem epistola Pastorali, cuius te-
nor est sequens:

A a 5

Om-

Sæc. XVIII.   A. C. 1741.   *Omnibus & singulis Præpositi, De
canis, Decanis ruralibus, Parochi,
cariis & Confessariis, omnibusque Con-
stantiensis Diœcesis fidelibus salutem, g-
tiam & felicitatem.*

„Significamus omnibus tam inno-
muni quam in particulari, quod qua-
vis Christus Dominus, Salvator
ster quadragesimale jejunium ipius
ctissimo suo exemplo docuerit, illi
que sancti Patres & primi Chil-
sua imitatione confirmarint, ac de-
que sancta Romana Christi Ecclesia
nice salvifica tam quadragesimale
nium, quam alios jejunii dies lib-
vi præceperit, nihilominus ex horis
nis Christianis non pauci hac in
primitivæ Ecclesiæ rigore per suau-
piditatem adeo recesserint, ut
dolor! vix illius umbra superstit.
de Benedictus XIV. felicissime regi-
Pontifex permotus jam exeunte
edictum die tertia Februarii Italie
mone & alias duas literas Apolloniu-
latino die trigesima Maji & vigili-
secunda Augusti ad omnes Patri-
chas, Archiepiscopos & Episcopos
losque Ecclesiæ Vrælatos direxit;
vero commisso nobis gregi hic us
scriptas palam facimus.“

Tum Cardinalis utramque Papæ e- Sæc. XVIII
pistolam tam latino quam teutono ser- A. C. 1741.
mone adduxit, sicque prosecutus est.

„Jam vero Deo, Ecclesiæ, & sacræ
„Romanæ Sedi gravem rationem red-
„dere deberemus, si ad consequendum
„tam salutarem finem, totum, quod in
„nobis est, conferre negligeremus. Ea-
„propter, ut hoc Pontificium edictum
„ad ruderoris populi captum magis ex-
„peditum sit, utramque illius episto-
„lam distincta declaratione explanare
„aggredimur. Præprimis ergo doce-
„tur, quod sacrum vernale jejunium
„non tantum eo respiciat, ut nos Chri-
„stiani ab esu carnium abstineamus, &
„una comedione per diem ad satieta-
„tem sumpta contenti simus, sed

II. „& quidem præcipue, ut pecca-
„ta ac vitia fugiamus, opera charitatis
„erga Deum & proximum exerceamus,
„pauperibus juxta nostras facultates e-
„leemosynam elargiamur, & tempus
„ferventi ac fervida ad Deum oratione
„bene ac utiliter impendamus.

III. „Ut hi, qui justis de cauissi car-
„nibus vesci permittuntur, in die non-
„nisi semel ad satietatem comedant, non
„vero, uti fors hucusque nonnulli er-
„ronee crediderunt, eis ad libitum sa-
„tiari

Sæc. XVIII. „tiari permisum sit; abstinentia enim
A. C. 1741. „seu abstinentia ab esu carnium, & pre-
„cepti dies jejunii duplēm importat
„legem, ut earum quælibet sub gen-
„peccato seorsim obliget, & quidem ab
„stinentia, qua ab esu carnium ablin-
„tur, & jejuniū, ut in die semel dñe
„taxat ad satietatem comedatur.

IV. „Sanctitas ergo sua hac in
„decidit, quod ad jejuniū solemniter
„to obstrictis universaliter dispensari
„concedi nequeat.

V. Quod illi, quibus carnium ei-
„conceditur, non alia, quam sana ca-
„ne, id est, quæ ægrotantibus aut de-
„bilibus conceditur, vescantur, . . .
„carne ovina, vitulina, caprina, . . .
„cui etiam in nostris terris bovina, tu-
„cina &c. adjungi potest, quia certe
„carnium species non semper aut cu-
„nisi caro pretio haberi queant.

VI. „In quadragesima caro nec pos-
„lice mactetur, minus vero palam
„ponatur, vendatur, aut per plateas
„feratur, sed clam, & in abscondito.

VII. „Pariter, qui pullos, & cetera
„volatilia, v. g. columbas, aves syn-
„ticas & carnes vendunt, non publice
„clam eas venum exponant, aut in
„ædibus retineant.

VIII. „Præcipit quoque Sanctissimus, ut nullus, quiscumque demum sit, quodcumque carnium genus emat, aut vescatur, nisi prius utriusque Medicorum testimonium subscriptum obtinuerit, quod tamē attestatum secundum conscientiam & fine personæ respectu gratis detur, ac ei, qui dispensandi potestatem habet, tradatur, ea adhibita cautela, ut hic dictum attestatum solerter examinet, & si vel suspectum, vel minus legitime datum videatur, nullo modo chirographo suo muniat, aut petitam licentiam impertiatur, nec permittat, ut illud ab aliis subscribatur, aut solum sigillum apponatur.

IX. „Declarat etiam Pontifex, illos Parochos, Confessarios & Medicos, qui sine sufficienti causa ejusmodi Attestatis subscribunt, sepe alieni peccati reos facere, & præterea severe castigandos esse.

X. „Medicos monet, ut non aliam, quam salubrem carnem permittant, nec dispensati alia vescantur, proin illis, qui suæ sanitati ovis aut lacticiniis sanitatis consulere possunt, ad vescendas etiam salubres carnes, nec Medici attestatum concedant, nec attestatis provisi his vesci permittantur.

XI.

Sæc. XVIII
A. C. 1741.

XI. „Dispensati juxta suam conscientiam
„tiam probe ac religiose necessitatem
„ponderent, ne eorum preces vanas
„imaginationi nitantur, secus Iudicium
„Deo, quem fallere nequeunt, gravem
„rationem reddituri.

XII. „Præcipit summus Pontifex
„ut nullus caupo, vini aut ceremonia
„propola, Obsonator, nec alii Catholici
„cujuscunque conditionis sint, permittant
„aut concedant, ut vel in quatuor
„gesima vel aliis diebus ab Ecclesia
„titis carnes coquantur vel apponantur
„nisi id infirmitas vel aliæ ejusmodi
„caussæ exigant.

XIII. „Insuper quadragesimali tempore
„eiusmodi conversations aut ceremoniæ
„ventus prohibentur, ubi musica resona-
„nat, vel choreæ aguntur, item inter-
„dicuntur convivia & comedationes
„& multo magis nocturnæ cantationes
„circumvagations, & publicæ manifesta-

XIV. „Severissime vetatur, ne carneis
„etiam esuriales cibi vel prout
„servanda, vel reparanda sanitatem, re-
„ob alias rationabiles cauſas dispensa-
„tis apponantur, cum ingens hucusque
„abusus & Protestantium offendit
„rit, & aliunde ejusmodi sensualitates
„præsertim eo tempore, quo quilibet
„Christianus suas cupiditates refrænat

„tenetur, sine Dei offensa appeti ne-
„queant.

Sæc.XVIII.

A.C. 1741.

XV. „Episcopis interdicitur, ne in
„sibi commissis Diæcesibus generaliter,
„vel universæ urbi aut Communitatî
„carnibus vesci concedant, excepta gra-
„vissima necessitate, aut aliis casibus
„per S. Canones exceptis.

„Hæc est Apostolicarum Constitu-
„tionum ac Brevium synopsis, quibus
„etiam Nos, utpote S. R. Ecclesiæ Car-
„dinalis ac Episcopus pro officii nostri
„ratione morem gerere tenemur, eaque
„in nostra Constantiensi Diæcesi exactis-
„sime observari volumus.

„Ut vero omnibus Catholicis vel ob
„infirmitatem aut debilitatem, vel ob
„proiectam ætatem ad comedendas
„carnes compulsis, vel sine sanitatis
„detrimento abstinere non valentibus,
„aut ubi esuriales vel difficulter vel ca-
„rissimo pretio habentur, satis prospic-
„ciatur, illi, quibus hæ vel aliæ ratio-
„nes patrocinantur, & vel in Constan-
„tiensi urbe vel in vicinis locis agunt,
„a nostro Vicario Generali carnibus ve-
„scendi licentiam petant, qui vero ex-
„tra urbem vel in remotioribus locis
„degunt, cujuslibet loci Parochis aut
„Curatis licentiam impertimur, ut in
„præfatis casibus (exceptis feriis quar-
„ta,

Sæc. XVIII. „ta, sexta & sabbatho) carnes, seu
 A. C. 1741. „tamen duntaxat in die, ad cœnam
 „ro nonnisi collationem moderatam &
 „quidem usque ad Dominicam Palmi
 „rum exclusive permittere queant,
 „spensati vero in prandio exiguum
 „pus infumant, & hujus præcepti
 „xationem aliis bonis operibus v.
 „leemosynis, Templorum visitationis
 „sedula Concionum ac SS. Sacramen
 „rum frequentatione, & inimicorum
 „conciliatione compensent; in Episcop
 „pali vero Curia nostra vel extra illas
 „nihil omnino pro dispensatione
 „tur, conscientiam vero eorum omni
 „mus, qui dispensant, vel dispensari
 „tunt; solerter ergo ponderent, atque
 „lata motiva sint talia, ut tuto dispe
 „fare queant: præcipue vero per
 „rem Dei omnes Parochos & Concio
 „tores admonemus, ut omnia prece
 „Christiano populo explicit, simili
 „eis illa verba ad Rom. 8. probe in
 „cent: *Si secundum carnem vixeris
 moriemur, si autem spiritu facta in
 mortificaverimus, vivemus.* Et tum de
 „vina laborum nostrorum mercede
 „erimus. Datum Bruchfali in arce
 „stra die 26. Decembris 1741.

DAMIAN.HUGO,
 Cardinalis & Episcopus Spirensis
 & Constantiensis.